

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (GESTIÓ I RECAPTACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 4 d'octubre de 2023, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En data 21 de març de 2023, va rebre una notificació de la provisió de constrenyiment.
- El dia 4 d'abril de 2023, va interposar un recurs contra la provisió de constrenyiment, al·legant manca de notificació reglamentària de la sanció. En data 6 de juliol de 2023, se li va notificar la diligència d'embargament.
- Ambdues notificacions eren derivades d'una sanció en matèria de trànsit.
- A data de presentació de la queixa no havia rebut resposta al recurs interposat.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Institut Municipal d'Hisenda** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 17 d'octubre de 2023 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 16 de novembre, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a l'expedient i n'adjunta còpia.

CONSIDERACIONS

1. La sanció imposada

L'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) informa que l'expedient sancionador es va incoar amb motiu de la denúncia, formulada el 15 d'octubre de 2022, per "no obeir semàfor vermell sense perill", a la via Augusta, 261.

Tot i que l'objecte de la queixa no versa sobre la sanció imposada, a l'expedient aportat per l'IMH, s'adjunten les imatges captades per la càmera del semàfor (punt de control FR009 - via Augusta - Mitre).

2. La notificació de la sanció

És doctrina reiterada del Tribunal Constitucional (entre altres, les sentències 157/2007, de 2 de juliol; 54/2003, de 24 de març, i 145/2004, de 13 de setembre) que cal garantir el dret de defensa i el dret de ser informat de la infracció corresponent en els procediments administratius sancionadors, d'acord amb l'article 24 de la Constitució espanyola.

L'exercici d'aquests drets pressuposa notificar degudament a la persona implicada la incoació del procediment, perquè només així podrà exercir l'efectiva possibilitat de defensa davant la infracció que se li imputa abans que l'Administració prengui una decisió definitiva.

Per aquesta raó, existeix una constant i reiterada jurisprudència que diu que sempre que sigui possible **ha de practicar-se la notificació al domicili de l'interessat i, només en darrer terme, recórrer a la notificació edictal**. En aquest sentit, és exigible a l'Administració una diligència especial perquè garanteixi i possibiliti a la ciutadania l'exercici dels seus drets, de la mateixa manera que li exigeix les obligacions.

Les notificacions de les denúncies per infracció de trànsit tenen la seva pròpia peculiaritat segons l'article 89 i següents del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), que estableix que les denúncies, en principi, s'han de lliurar en el mateix acte, és a dir, en mà. Si això no és possible, la notificació es pot fer

en un moment posterior sempre que concorri alguna de les circumstàncies previstes a l'article 89.2 de l'LSV.

L'article 90 de l'LSV disposa que aquestes notificacions s'han de fer a l'adreça electrònica viària i que, si la persona denunciada no en té, s'hauran de fer al domicili que hagi indicat en el procediment i, si no n'hi ha, al domicili que consti als registres de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit.

El punt 3 d'aquest article, en relació amb el supòsit que la notificació es faci arribar al domicili de la persona interessada, disposa que, si no hi és i ningú no se'n fa càrrec, s'ha de deixar constància d'aquesta circumstància en el procediment sancionador, juntament amb el dia i l'hora en què es va intentar, i s'ha de tornar a fer en els tres dies següents. Si tampoc no és possible el lliurament, s'ha de donar per acomplert el tràmit i s'ha de publicar al *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE). Transcorregut el període de vint dies naturals des de la publicació de l'anunci de notificació al BOE, s'entén que aquesta notificació ha estat feta i es dona per acomplert el tràmit.

Així mateix, els articles 109 i següents de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT), contenen pronunciaments anàlegs en relació amb el procediment de notificació. L'article 167 del mateix text fixa els motius d'oposició contra la providència de constrenyiment, entre els quals hi ha la falta de notificació de la liquidació.

L'IMH informa, i acredita amb la documentació incorporada a l'expedient, que consta que es va intentar fer la notificació de la denúncia, en les dates 22 de novembre de 2022 i 24 de novembre de 2022, a les 12.55 h i a les 16.09 h, respectivament, amb resultat d'absent en el primer intent i "impossible el lliurament" en el segon. A l'apartat d'observacions consta: "No abren".

La notificació és va publicar al BOE en data 14 de desembre de 2022. L'IMH fa notar que el domicili de notificacions és el que consta en els registres de la Direcció General de Trànsit, tant pel que fa al domicili fiscal del vehicle, com al de notificacions de la interessada. Afegeixen que, a més, el domicili esmentat coincideix amb el d'empadronament de la interessada i amb l'indicat en la instància, presentada el 4 d'abril de 2023.

Atenent tot l'exposat, aquesta Sindicatura conclou que, analitzats els fets i la legislació aplicable, es constata que **s'ha aplicat el principi de bona administració**, en el sentit que s'ha seguit, en tot moment, el procediment establert per a la notificació de les sancions en matèria viària.

3. El procediment de constrenyiment

La ciutadana, en data 4 d'abril de 2023, va presentar recurs d'alçada contra la notificació de la provisió de constrenyiment, en el qual al·legava manca de notificació de la sanció imposada.

El procediment de constrenyiment es regula a la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT, article 167 i següents), i al Reial decret 939/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el reglament general de recaptació (article 70 i següents).

L'article 160 de la LGT defineix la recaptació com l'exercici de les funcions administratives conduents al cobrament dels deutes tributaris, que es pot fer en període voluntari o en període executiu, mitjançant el pagament o compliment espontani de l'obligat tributari o, a falta d'això, a través del procediment administratiu de constrenyiment.

De conformitat amb el que disposa l'article 167.1 de la LGT, el procediment de constrenyiment s'inicia mitjançant una provisió notificada a l'obligat tributari en què cal identificar el deute pendent i els recàrrecs corresponents (article 28 de la LGT). En el mateix acte se li requerirà que efectui el pagament i se l'advertirà que, si no es paga el deute dins el termini atorgat d'acord amb l'article 62.5 de la LGT, es procedirà a l'embargament dels seus béns, d'acord amb l'article 169 de la mateixa norma.

D'acord amb l'article 167.3 de la LGT, contra la provisió de constrenyiment només són oposables uns motius taxats, i no cap altre motiu. Són els següents:

- a) Extinció del deute o prescripció del dret a exigir el pagament.
- b) Sol·licitud d'ajornament, fraccionament o compensació en període voluntari.
- c) Manca de de notificació de la liquidació.
- d) Anul·lació de la liquidació.
- e) Error en la identificació del deutor o del deute objecte del constrenyiment.

El motiu d'oposició al·legat per la ciutadana promotora de la queixa va ser la manca de notificació, i aquest motiu, tal com s'ha argumentat a l'apartat precedent, no pot prosperar.

4. La manca de resposta al recurs interposat

Els recursos administratius són actes mitjançant els quals se sol·licita la revocació o la reforma d'un acte administratiu previ, i esdevenen una garantia de la ciutadania davant l'actuació administrativa.

Tal com hem dit, en data 4 d'abril de 2023, la ciutadana va interposar un recurs d'alçada (amb efectes de reposició) contra la provisió de constrenyiment. En primer

lloc, val a dir que **la interposició del recurs de reposició no suspèn l'execució de l'acte impugnat ni de la sanció** (article 96 de la LSV). En segon lloc, i com ja hem argumentat als apartats precedents, es constata que l'IMH, en tot el procediment administratiu sancionador, **ha donat compliment al procediment notificador establert legalment.**

Tanmateix, volem recordar que l'article 46 de la Llei 1/2006, de 13 de març, de règim especial del municipi de Barcelona, regula el recurs d'alçada davant l'alcaldia contra els actes d'aplicació dels tributs i ingressos de dret públic (com són les multes i sancions), al qual resulta aplicable el règim del recurs de reposició de l'article 14 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL).

L'article 14.2.1 de la norma esmentada disposa que aquest recurs s'ha de resoldre en el termini d'un mes comptat des de l'endemà de la seva presentació.

Doncs bé, tenint en compte la data d'interposició del recurs i que la proposta de resolució desestimària dictada per l'IMH no s'ha fet fins al mes de novembre del 2023, amb posterioritat a la intervenció d'aquesta Sindicatura, hem de concloure que el **termini de set mesos transcorregut entre la data de presentació del recurs i la notificació de la resolució no és adequat.**

Aquesta Sindicatura no desconeix el gran volum d'expedients sancionadors que tramita l'IMH i, malgrat les mesures per a la millora contínua que es van implantant progressivament en els àmbits organitzatiu i tecnològic, en determinades ocasions no és possible complir els terminis establerts per la normativa. És per això que l'IMH revisa constantment els seus processos, per tal de reduir els terminis de resolució.

Tanmateix, aquesta institució no pot perdre de vista que l'accés a l'Administració és la porta d'entrada per a l'exercici dels drets i deures de la ciutadania.

En aquest punt, cal recordar que entre els principis generals d'actuació de les administracions públiques recollits en l'article 3 de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, hi figura el de prestar un servei efectiu a la ciutadania i el d'agilitzar els procediments administratius i les activitats de gestió. En aquest mateix sentit es pronuncia l'article 21 de la Llei catalana 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

El **principi de bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de

qualitat i respecti, alhora, els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, a l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda ha estat ajustada a dret, però no eficaç pel que fa a la resolució del recurs de reposició.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que continuï treballant en la implementació de mesures tècniques i organitzatives per donar compliment als terminis legals de resolució en els procediments sancionadors.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.